

Lokaal Sportakkoord II - Deurne

Sport Versterkt

2023 - versie 1.1
Gemeente Deurne

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Kernteam	3
3. Coördinator sport en preventie	3
4. Toelichting ambities Sportakkoord II	3
4.1. Het fundament op orde	4
4.2. Een groter bereik	5
4.3. Meer (zichtbare) betekenis	6
5. Clubondersteuning	7
5.1 loket clubondersteuning	7
6. Betrekken lokale partners	8
6.1 Lokaal sportplatform	8
7. Inzet lokale functionarissen sport en bewegen	9

1. Inleiding

Het Sportakkoord is een landelijk beleidskader dat in 2018 is opgesteld om de sportparticipatie in Nederland te bevorderen en de positieve maatschappelijke impact van sport te vergroten. Gemeente Deurne heeft in 2020 een lokale vertaalslag gemaakt van het Sportakkoord.

In 2023 is landelijk het herijkte Sportakkoord¹ gepubliceerd. De focus van het Sportakkoord is hiermee verschoven van '*Sport verenigd*' naar '*Sport versterkt*'. Met de komst van het Sportakkoord II start ook het toewerken naar vernieuwde lokale Sportakkoorden. De gemeente Deurne heeft aangegeven ook voor de periode 2023-2026 te willen deelnemen aan de regeling "Lokaal Sportakkoord".

Om voor de jaren 2023 – 2026 als gemeente opnieuw aanspraak te maken op financiële middelen dient het huidige Lokaal Sportakkoord herijkt te worden. In dit document wordt de herijking van het Lokaal Sportakkoord Deurne beschreven.

¹ Sportakkoord II – Sport Versterkt ([Hoofdpijnen-Sportakkoord-II.pdf](#))

2. Kernteam

Vanuit het Sportakkoord II is de voorwaarde dat er een kernteam wordt opgericht. Het kernteam voert de regie over de uitvoering van het lokaal Sportakkoord. Binnen gemeente Deurne is er een buurtsportcoachprogramma genaamd Leef! Deurne. Het is een samenwerkingsverband van verschillende maatschappelijke organisaties. Leef! richt zich op het realiseren van voldoende sport- bewegings- en cultuuraanbod voor inwoners uit de gemeente Deurne.

Gezien de werkzaamheden van Leef! Deurne, de diversiteit van partners binnen het samenwerkingsverband en de overlap van ambities met het Sportakkoord gaat Leef! een grotere rol spelen bij de regie over de uitvoering van het Sportakkoord II. De periode 2023-2026 wordt gebruikt om die rol verder vorm te geven.

Het samenwerkingsverband Leef! Deurne bestaat uit de onderstaande partijen:

1. Gemeente Deurne
2. GGD
3. Onderwijs (zowel primair- als voorgezet onderwijs)
4. ORO (zorgaanbieder voor mensen met een beperking)
5. Cultuurcentrum Deurne
6. Pactum (jeugdzorg organisatie)
7. Sport- en Cultuurimpuls (sportbedrijf)
8. LEVgroep (welzijnsorganisatie)
9. Bergopwaarts (woningbouwvereniging)

3. Coördinator sport en preventie

De coördinator sport en preventie coördineert de herijking en uitvoering van het lokaal Sportakkoord. Daarnaast legt de coördinator verbinding met de lokale uitvoering van GALA en het integrale plan van aanpak voor de Brede SPUK.

Gezien de verbinding met Leef! Deurne en het sociaal domein wordt deze functie ingevuld door beleidsmedewerker Dian Derks van de gemeente Deurne.

Naam: Dian Derks

E-mail: d.derks@deurne.nl

Monitoring en evaluatie

De gemeente Deurne zal meewerken aan activiteiten rondom monitoring en evaluatie die in het kader van het Sportakkoord en de Brede SPUK plaatsvinden in de periode 2023–2026.

4. Toelichting ambities Sportakkoord II

In het Sportakkoord II ligt de nadruk op 3 ambities. De ambities zijn leidend en geven een kader mee voor het lokale Sportakkoord en de nadere uitwerking. De ambities zijn:

1. Het **fundament** op orde;
2. Een groter **bereik**;
3. Meer (zichtbare) **betekenis**;

In de volgende paragrafen wordt een toelichting gegeven hoe Deurne aan de slag gaat met de ambities.

4.1. Het fundament op orde

Het fundament op orde brengen betekent dat de voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven worden verbeterd. Er wordt hierbij aandacht besteed aan veiligheid, kwaliteit en toegankelijkheid. De thema's worden hieronder verder uitgewerkt.

Veiligheid

In de periode 2023-2026 wordt het plan van aanpak om sociale veiligheid en integriteit op lokaal niveau aan te pakken, verder uitgewerkt. Er zijn al enkele acties in gang gezet. Deze worden in de onderstaande tekst omschreven:

Sociaal veilige sport – regionale campagne

In samenwerking met 14 van de 21 gemeenten uit de Metropool Regio Eindhoven (MRE) wordt een gezamenlijke campagne 'Veilig Sporten' gelanceerd. Met de campagne wordt in de periode 2023 – 2026 gewerkt aan het bevorderen van een veilig sportklimaat bij verenigingen. Dit wordt gedaan door verschillende bewustwordingscampagnes waarbij zowel bezoekers als sporters van lokale sportverenigingen bewust worden gemaakt van hun bijdrage aan een sociaal veilige sport. De campagnes worden zowel online als offline uitgerold.

Stimuleringsbudget 'Gezonde Sportomgeving'

Vanuit het Sportakkoord is er een stimuleringsbudget 'Gezonde Sportomgeving' beschikbaar gesteld aan verenigingen. Een van de pijlers van een gezonde sportomgeving is een veilig sportklimaat. Verenigingen worden door middel van het budget gestimuleerd om hier actie voor te ondernemen. Ze bepalen zelf welke acties ze uitvoeren. Zo sluit het beter aan bij de betreffende vereniging en zorgt het op de club voor meer draagvlak.

Informeren en ondersteunen

De combinatiefunctionarissen² van Leef! Deurne blijven aandacht geven aan het thema 'sociale veiligheid en integriteit'. Ze informeren de verenigingen actief en ondersteunen de verenigingen waar nodig. Er wordt hierbij uitgegaan van de behoefte van de vereniging.

Kwaliteit

Verenigingen spelen een belangrijke rol in het sport- en beweegaanbod in Deurne. Om de kwaliteit van het sport- en beweegaanbod te vergroten wordt in 2023 een onderzoek gestart naar verenigingen, genaamd 'verenigingsondersteuning onderzoek'. Tijdens het onderzoek wordt onderzocht welke hulpvragen de verenigingen hebben en hoe zij hierin ondersteund kunnen worden. In hoofdstuk 4 'clubondersteuning' wordt verder ingezoomd op het onderzoek.

De focus van het Sportakkoord II ligt op het verstevigen van de basis. Aangezien Leef! Deurne onderdeel uit maakt van de sport- en beweegbasis, wordt het werkprogramma van Leef! ook herijkt. Een voorbeeld om de kwaliteit van het werkprogramma te vergroten is om vaker erkende interventies in te zetten, zoals Het Bewegend Kind. Deze interventie richt zich op het verbeteren van de motorische vaardigheden van kinderen en kan worden uitgevoerd door de combinatiefunctionarissen. Belangrijk is dat bij de inzet van erkende interventies gekeken wordt naar wat past bij de lokale situatie.

Toegankelijkheid

Gemeente Deurne vindt het belangrijk dat alle inwoners mee kunnen doen. Ook met sport en bewegen. Daarom heeft gemeente Deurne verschillende minimaregelingen en is aangesloten bij het regionale loket Uniek Sporten de Peel.

² "Combinatiefunctionaris" is de officiële benaming voor een buurtsportcoach of cultuurcoach.

Uniek Sporten de Peel

Uniek Sporten de Peel is een loket dat zich inzet om sporten voor mensen met een beperking toegankelijk te maken. Mensen die geen aansluiting vinden bij het reguliere sport- en beweegaanbod worden begeleid naar een passende sport. De combinatiefunctionaris 'aangepast sporten' ondersteund hierbij. Daarnaast ondersteund Uniek Sporten de Peel verenigingen bij het toegankelijk maken van hun aanbod.

Minimaregelingen

Sporten brengt vaak kosten met zich mee, die niet iedereen kan betalen. Het vormt een drempel om te gaan bewegen. Gemeente Deurne heeft daarom verschillende regelingen, zoals stichting Leergeld en de regeling Maatschappelijke Participatie voor Volwassenen, waardoor sporten voor mensen met een smalle beurs toch mogelijk is.

1. **Stichting Leergeld** biedt kinderen tot 18 jaar de kans om deel te nemen aan school- of vrijetijdsactiviteiten, zoals sport en bewegen. De kosten die hieraan verbonden zijn, kunnen ze tot een bepaald bedrag declareren bij de stichting.
2. De regeling **Maatschappelijke Participatie voor Volwassenen** richt zich op inwoners van 18 jaar en ouder. Jaarlijks kunnen inwoners die minder te besteden hebben een aanvraag indienen voor deze regeling. Ze ontvangen dan een budget dat ingezet kan worden voor activiteiten naar keuze. Bijvoorbeeld voor de contributie van een vereniging, een sportabonnement of de aanschaf van (sport)materiaal.

Op verschillende manieren worden de bovenstaande regelingen onder de aandacht gebracht. Ook de combinatiefunctionarissen dragen hieraan bij en verwijzen inwoners door naar deze regelingen. Voor de periode 2023-2026 wordt gekeken hoe de combinatiefunctionarissen op andere manieren ingezet kunnen worden om de toegankelijkheid van het sport- en beweegaanbod te vergroten voor minima. Er wordt hierbij een link gelegd met het minimale beleid.

4.2. Een groter bereik

Leef! Deurne heeft de laatste jaren een groot netwerk opgebouwd. Dit is te zien aan de samenstelling van het samenwerkverband, maar ook aan de samenwerking binnen de projecten en activiteiten. Deze samenwerkingen zijn van belang om een groter bereik te creëren. Zowel bij (potentiële) sporters, toeschouwers als vrijwilligers.

De samenwerkingen gaan we uitbreiden door bewuster de link te leggen met het sociaal domein. De eerste stap om dit voor elkaar te krijgen is door het Sportakkoord te verweven met het integraal plan van aanpak van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Door vanuit verschillende invalshoeken mensen te stimuleren om te bewegen of te informeren over een gezonde leefstijl, bereik je meer.

Verschillende doelgroepen

Daarnaast is Leef! Deurne zo ingericht dat verschillende doelgroepen worden aangesproken. In 2023-2026 wordt gekeken welke doelgroepen meer aandacht vergen en hoe de combinatiefunctionarissen ingezet kunnen worden om het bereik te vergroten. Ook wordt de samenwerking met verenigingen en maatschappelijke organisaties geïntensiveerd om dit voor elkaar te krijgen. Er wordt tevens gekeken of er voldoende diversiteit aan sport- en beweegmogelijkheden is, zodat er voor iedereen iets passends te vinden is.

Leef! boekjes

Het aanbod blijven we in kaart brengen via de website van Leef! Deurne en de Leef! boekjes. Jaarlijks worden er boekjes uitgebracht voor de basisschoolleerlingen waarin het sport-, beweeg- en cultuuraanbod van Deurne staat vermeld. Deze boekjes worden verspreid via school, zodat ieder kind het boekje ontvangt.

Ook is er een boekje voor senioren en een boekje met het aangepast sportaanbod in de regio. De verspreiding van deze boekjes vindt plaats in samenwerking met lokale organisaties en hulpverleners, zoals fysiotherapeuten, Wmo-consulenten en wijkcoördinatoren. Daarnaast worden de boekjes gelegd op plaatsen waar de doelgroep geregeld komt.

4.3. Meer (zichtbare) betekenis

Bij de ambitie 'meer zichtbare betekenis' wordt gekeken naar de verbinding met én tussen verschillende domeinen, zoals sport & bewegen, onderwijs en gezondheid. Het sluit aan bij de gedachte van Positieve gezondheid.

Positieve Gezondheid

Door uit te gaan van Positieve Gezondheid, kijken we niet naar wat iemand niet meer kan, maar juist naar wat iemand wel kan, belangrijk vindt en eventueel wil veranderen. Bovendien gaat het niet alleen om de lichamelijke kanten van gezondheid, maar ook om het vermogen je aan te passen, welbevinden, eigen regie, veerkracht, participatie en zingeving. Dit gedachtegoed daagt ook beweegprofessionals uit breder te kijken dan hun eigen expertisegebied. Juist door het inzetten van interventies buiten het sportdomein boeken we gezondheidswinst. Bijvoorbeeld interventies die bewegen inzetten als middel voor versterken van zelfredzaamheid, toeleiding naar werk of dagbesteding. Sport en bewegen kunnen veel betekenen voor een goede (ervaren) gezondheid en daarmee dus bijdragen aan alle zes dimensies van Positieve Gezondheid³.

IN BEWEGING WERKT

Leef! Deurne heeft al projecten waarbij beweging wordt ingezet als middel om gezondheidswinst te behalen. Een voorbeeld hiervan is het project 'Beweging werkt'. Inactieve jongeren die niet naar school gaan en geen werk hebben, worden door middel van beweegclinics letterlijk in beweging gebracht. Aanvullend krijgen zij lessen over de weg naar (vrijwilligers)werk, opleiding en een gezonde leefstijl. Het resultaat is dat de deelnemende jongeren na afronding van het project een zinvolle dagbesteding hebben (bijvoorbeeld door langdurig werk of het volgen van een opleiding) en beter in hun vel zitten.

Verbinding met andere programma's

Om de betekenis van sport en bewegen zichtbaarder te maken, wordt het lokaal Sportakkoord verbonden met de onderdelen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het lokaal Preventieakkoord en het buurtsportcoachprogramma. De verbinding wordt bijvoorbeeld gezocht bij de thema's:

- Terugdringen van gezondheidsachterstanden;
- Aanpak overgewicht en obesitas;
- Valpreventie;
- Leefomgeving;
- Welzijn op recept.

³ [Hoe dragen sport en bewegen bij aan Positieve Gezondheid? – Allesoversport.nl](https://allesoversport.nl)

Op deze manier wordt integraal gewerkt. In het integraal plan van aanpak van het GALA wordt verder uitgewerkt hoe deze verbinding eruit komt te zien. Voor het thema 'valpreventie' is er al een voorzet gemaakt:

VALPREVENTIE

Voor de ketenaanpak valpreventie is de koppeling met beweegprofessionals in zowel het zorgdomein als sociaal domein onmisbaar. Sterker nog: een effectieve valpreventie aanpak k n niet zonder een valpreventieve beweeginterventie. De gemeente heeft via het GALA een rol gekregen in het aanjagen van de lokale aanpak, het opsporen en signaleren van ouderen met een verhoogd valrisico en het toeleiden naar structureel beweegaanbod. Een combinatiefunctionaris vanuit Leef! Deurne met expertisegebied bewegen voor senioren is uitermate geschikt om zowel coördinerende als uitvoerende taken op te pakken in de ketenaanpak en kan dus als spin in het lokale samenwerkingsnetwerk fungeren.

5. Clubondersteuning

Vitale verenigingen dragen bij aan de leefbaarheid van de gemeente. Het is daarom van belang dat de verenigingen goed functioneren en veerkrachtig zijn. Dit zorgt ervoor dat ze duurzaam blijven bestaan. Om een vitale vereniging te worden of te blijven, is ondersteuning gewenst. Gemeente Deurne gaat daarom door middel van het 'verenigingsondersteuning onderzoek' onderzoeken welke hulpvragen de verenigingen hebben en hoe zij hierin ondersteund kunnen worden. Naar aanleiding van de resultaten wordt bekeken hoe clubondersteuning wordt ingevuld.

Tijdens het onderzoek komen de onderstaande thema's aan bod:

- Ledenontwikkeling en -betrokkenheid;
- Kwaliteit aanbod;
- Draagkracht bestuur en organisatie;
- Financiële stabiliteit;
- Maatschappelijke relevantie.

Het onderzoek richt zich op verenigingen in diverse sectoren, zoals sport, cultuur en ontmoeting. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de welzijnsorganisatie LEVgroep. Voor het bereiken van de sport-, beweeg- en cultuurverenigingen wordt er samengewerkt met de combinatiefunctionarissen van Leef! Deurne.

Om de respons te vergroten, wordt er een minimale tijdsinvestering gevraagd van de verenigingen. Ook wordt bij aanvang kenbaar gemaakt wat het onderzoek oplevert voor de verenigingen. Het betrekken van verenigingen is in dit onderzoek van belang. Door clubondersteuning van onderaf vorm te geven, sluit de ondersteuning namelijk beter aan bij de behoeftes van de verenigingen en is de kans op succes groter.

5.1 loket clubondersteuning

In Deurne zijn verschillende plekken waar verenigingen terecht kunnen voor vragen. Ze kunnen terecht bij Leef! Deurne, Uniek Sporten de Peel, LEVgroep en de gemeente. Over het algemeen weten deze partijen van elkaar welke ondersteuning ze bieden, maar soms worden dingen dubbel gedaan. Om de clubondersteuning efficiënter vorm te geven, wordt in het bovengenoemde onderzoek daarom ook gekeken naar de mogelijkheden (en behoeftes) voor één loket voor clubondersteuning.

6. Betrekken lokale partners

Om de ambities in het Lokaal Sportakkoord te behalen, wordt er samengewerkt met de gemeenschap. Er wordt gestreefd naar het betrekken van sportclubs, ondernemers in de sport en maatschappelijke instellingen. De uitvoering van het Lokaal Sportakkoord is namelijk een gezamenlijke taak. Het betrekken van deze groepen gebeurt op verschillende manieren.

Partners Leef! Deurne

Leef! Deurne is een samenwerkingsverband van verschillende maatschappelijke organisaties. Ieder kwartaal komen deze organisaties bij elkaar om de voortgang van Leef! en het Sportakkoord te bespreken. De combinatiefunctionarissen zijn werkzaam bij de organisaties in het samenwerkingsverband. Op deze manier dragen de organisaties bij aan de uitvoering van het akkoord.

Participatiecafé

Twee keer per jaar wordt in Deurne de netwerkbijeenkomst 'Participatiecafé' georganiseerd. Dit is een interactieve bijeenkomst waar verschillende maatschappelijke organisaties bij elkaar komen om te sparren over diverse onderwerpen. Sinds 2022 is Kei Goed, Gezond en Gelukkig Deurne betrokken bij de organisatie van het Participatiecafé. Hierdoor komen de ambities van het Preventie- en Sportakkoord ook aanbod.

Voorzittersborrel

Om de sportverenigingen te betrekken, is het idee om jaarlijks een bijeenkomst te organiseren met de voorzitters van de verenigingen. Het is een laagdrempelige manier om met elkaar in gesprek te gaan en de ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen te delen. Het plan is dat in 2023 de eerste voorzittersborrel als pilot wordt georganiseerd. De thema's die besproken worden hebben raakvlakken met het lokaal Sportakkoord.

6.1 Lokaal sportplatform

Gemeente Deurne gaat de behoefte aan en de mogelijkheid om een lokaal sportplatform in te richten onderzoeken. Het is hierbij van belang dat het doel en de verwachtingen van het platform duidelijk zijn. Alleen als er draagvlak is bij alle betrokken partijen, heeft een sportplatform een toegevoegde waarde.

7. Inzet lokale functionarissen sport en bewegen

Leef! bestaat in de basis uit 7,3 fte combinatiefunctionarissen waarvan de werkzaamheden zijn belegd bij 5 uitvoeringspartners. De combinatiefunctionarissen worden ingezet om een samenhangend aanbod te realiseren aan de hand van 5 thema's, te weten:

- Samen, voor een Sportieve en Gezonde Ontwikkeling;
- Samen, voor Culturele Ontwikkeling;
- Samen, voor een Actieve Buurt;
- Samen, gewoon Meedoen;
- Samen, voor Innovatie en Vernieuwing.

De thema's van Leef! staan in verbinding met de 6 deelakkoorden van het Sportakkoord II. In het Sportakkoord II komen de onderstaande deelakkoorden aan bod:

- Inclusie en diversiteit;
- Sociaal veilige sport;
- Vitale sportaanbieders;
- Vaardig in bewegen;
- Ruimte voor sport en bewegen;
- Maatschappelijke waarde van topsport.

De combinatiefunctionarissen leveren daarom een belangrijke bijdrage aan de uitvoering van het Sportakkoord. In de voorgaande hoofdstukken is te lezen op welke manier de combinatiefunctionarissen worden ingezet.

Om de verbinding tussen de thema's van Leef! en de deelakkoorden van het Sportakkoord duidelijk te maken, is tabel 1 opgesteld.

Thema's Leef!	Deelakkoorden Sportakkoord II
Sportieve en gezonde ontwikkeling	• Vaardig in bewegen • Vitale sportaanbieders • Sociaal veilige sport
Culturele ontwikkeling	-
Actieve buurt	• Vitale sportaanbieders • Sociaal veilige sport
Gewoon Meedoen	• Inclusie en diversiteit
Innovatie en vernieuwing	• Ruimte voor sport en bewegen • Maatschappelijke waarde van topsport

Tabel 1: verbinding Leef! Deurne met Sportakkoord II

Werkprogramma Leef! Deurne

Jaarlijks wordt er een werkprogramma opgesteld waarin de activiteiten en projecten van Leef! Deurne staan beschreven. Voor de werkplannen van 2024, 2025 en 2026 wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd met het GALA, Lokaal Preventieakkoord én het Sportakkoord. Dit gebeurt door de combinatiefunctionarissen actief te betrekken bij het integraal plan van aanpak GALA en het Sportakkoord. De uitwerking van de nieuwe plannen vindt plaats in oktober.